

**Protokół Nr 14/19
z posiedzenia Zarządu Powiatu Wołowskiego
w dniu 11 marca 2019 r.**

**Posiedzenie odbyło się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wołowie
przy pl. Piastowskim 2 w Wołowie, w godz. 09:00 – 12:40.**

W posiedzeniu uczestniczyli:

- 1) **Janusz Dziarski** – przewodniczący Zarządu
- 2) **Michał Gołąb** - członek Zarządu
- 3) **Kamil Jeżyna** - członek Zarządu
- 4) **Zbigniew Posacki** – członek Zarządu
- 5) **Kazimierz Pakulski** – członek Zarządu

(Lista obecności stanowi załącznik nr 1 do protokołu).

Ponadto w posiedzeniu uczestniczyli:

- p. Andrzej Nejman – Sekretarz Powiatu,
- p. Beata Sadowska – Skarbnik Powiatu,
- p. Magdalena Roth – Adwokat,
- p. Ilona Zmarlak – prezes Powiatowego Centrum Medycznego w Wołowie spółka z o.o.,
- p. Andżelika Banowicz – Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych,
- p. Bartosz Kasperek – Wydział Gospodarki Nieruchomościami.
- p. Paweł Czarny – Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Wołowie.

**Otwarcia posiedzenia dokonał Pan Starosta, witając uczestników spotkania.
Następnie przedstawił porządek posiedzenia.**

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie proponowanego porządku posiedzenia.
3. Informacja na temat bieżącej działalności Powiatowego Centrum Medycznego w Wołowie spółka z o.o.
4. Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołowie za 2018 rok.
5. Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie wydania opinii w przedmiocie wniosku o wydanie decyzji o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1353D Godzięcin – granica Powiatu”.
6. Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie wyrażenia zgody na złożenie wniosku w celu nabycia w drodze darowizny nieruchomości gruntowych położonych w Lubiążu.
7. Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie zmiany budżetu Powiatu Wołowskiego na 2019 rok.
8. Przyjęcie protokołu nr 13/19 z posiedzenia Zarządu w dniu 04 marca 2019 r.
9. Sprawy różne.
10. Zamknięcie posiedzenia.

Ad.2 Przyjęcie proponowanego porządku posiedzenia.

Proponowany porządek posiedzenia został przyjęty przez członków Zarządu jednogłośnie.

Ad.3 Informacja na temat bieżącej działalności Powiatowego Centrum Medycznego w Wołowie spółka z o.o.

Głos zabrała p. Ilona Zmarlak. P. Prezes PCM Sp. z o.o. poinformowała, że trwa proces podsumowania wyniku finansowego spółki za rok 2018. Do końca marca br. wykonywane będą zliczenia z NFZ w zakresie podliczeń statystycznych i rozliczeń finansowych. Ze wstępnych obliczeń wynika, że za rok 2018 spółka ma ponad 600 tys. nadwykonań i świadczeń nielimitowanych niezapłaconych jeszcze przez

NFZ. Część środków w wysokości ok. 200 tys. została przekazana na rzecz spółki, natomiast pozostałe ponad 400 tys. nadal pozostaje nierozliczone z NFZ. Pod koniec roku 2018 prowadzono negocjacje w zakresie wyrównania kwot ryczału przyznanych na drugie półrocze 2018 r., w wyniku których podwyższono świadczenia wykonywane w ramach sieci szpitali o 12,6%, natomiast jednocześnie obniżone zostały świadczenia wykonywane w ramach Izby Przyjęć. Pomimo podwyższenia świadczeń wykonywanych w ramach sieci szpitali, pozostają one wciąż niedoszacowane. Wyceny poszczególnych usług powinny zostać zwiększone.

P. Zmarlak poinformowała, że w chwili obecnej w spółce trwa proces aneksowania umowy kredytowej, dotyczący zwiększenia kwoty kredytu z 500 000,00 zł na 750 000,00 zł. W związku z powyższym, złożony został do Zarządu Powiatu wniosek w sprawie podjęcia uchwały dotyczącej wyrażenia zgody na podwyższenie kwoty zabezpieczenia do kwoty 1 125 000,00 zł w postaci hipoteki umownej na nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Wołowskiego w celu zabezpieczenia kredytu zaciągniętego przez Powiatowe Centrum Medyczne w Wołowie sp. z o.o.

P. Prezes przedstawiła zagadnienie dotyczące likwidacji łóżek w szpitalu w Wołowie. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego wprowadziło wskaźnik zatrudnienia pielęgniarek, skorelowany z liczbą łóżek. Na oddziałach zachowawczych wskaźnik wynosić ma 0,6 etatu na jedno łóżko, a na oddziałach zabiegowych 0,7 etatu pielęgniarskiego. Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o.o., z uwagi na przeprowadzane kontrole w zakresie stosowania ww. przepisów, przystąpiło do likwidacji łóżek w szpitalu, w wyniku którego zlikwidowano łącznie 11 łóżek: 1 łóżeczko dziecięce na oddziale neonatologii, 4 łóżka na oddziale chirurgii, 3 łóżka na oddziale ginekologii i położnictwa oraz 3 łóżka na oddziale wewnętrznym. P. Prezes zwróciła uwagę, że ww. przepisy są niewspółmierne co do istniejącego stanu rzeczy, stąd, podobnie jak inni dyrektorzy szpitali, występować będzie do Ministerstwa o zmianę przytoczonych powyżej przepisów.

P. Zmarlak poinformowała obecnych, że Powiatowe Centrum Medyczne Spółka z o.o. przechodzi kryzys finansowy, który nie ma jednak wpływu na zachowanie płynności finansowej. Spłata zobowiązań wymagalnych jest realizowana przy udziale przygotowanego przez Spółkę harmonogramu płatności. Lekarze zrzeszeni w ramach związku zawodowego, jak również lekarze niezrzeszeni do ww. związku, złożyli wnioski o podwyższenie swojego wynagrodzenia o 1600,00 zł (podobnie jak pielęgniarki). We wniosku określono, że do końca marca br. czekają na reakcję w sprawie złożonego przez nich pisma, a w przypadku braku odpowiedzi lekarze wyrazili zapowiedź złożenia wypowiedzenia umów o pracę. Autorzy wniosku w roku poprzednim wszczęli spór zawodowy, w wyniku którego otrzymali podwyżki w wysokości ok. 500 zł brutto. Kwota wnioskowanej obecnie podwyżki tj. 1600,00 zł nie podlega negocjacji ze strony wnioskujących.

Jakość usług oferowanych przez lekarzy uległa znacznemu obniżeniu, czego skutkiem są liczne skargi. Prowadzone są postępowania wyjaśniające i lekarze są dyscyplinowani przez p. Prezes, aczkolwiek bardzo często zwrócenie uwagi lekarzowi kończy się złożeniem przez niego wypowiedzenia, a trudno jest znaleźć zastępstwo na jego miejsce.

W Powiatowym Centrum Medycznym Sp. z o.o. trwa obecnie kontrola z Urzędu Wojewódzkiego, przeprowadzana wskutek złożonej skargi przez Pogotowie Ratunkowe dotyczącej niezarejestrowania przez Spółkę funkcjonującej tam Izby Przyjęć. P. Zmarlak wyjaśniła, iż z uwagi na przepisy, które stanowią, iż NFZ przeznacza środki tylko na jedną izbę przyjęć, która w przypadku spółki znajduje się w Brzegu Dolnym, spółka zdecydowała się na potraktowanie Izby Przyjęć w Wołowie jako pierwszej pomocy dla pacjentów mających skierowanie na oddział wewnętrzny i rehabilitację. Rozszerzenie charakteru Izby Przyjęć w Wołowie skutkowałoby poniesieniem ogromnych nakładów finansowych, związanych z zatrudnieniem specjalistycznej kadry.

Spółka przeprowadziła liczne prace remontowe, zarówno w Zakładzie Opiekuńczo – Wychowawczym, jak i w Przychodni Zdrowia w Brzegu Dolnym (w szczególności usunięto uchybienia wodno-sanitarne poprzez wymianę pionów i instalacji sanitarnej) oraz w Przychodni Zdrowia w Wołowie. Wyremontowano ponadto pomieszczenia Archiwum, zmodernizowano pracownię RTG w Brzegu Dolnym oraz wyremontowano łazienki i Izbę Przyjęć w Brzegu Dolnym. Spółka korzysta z dofinansowań zewnętrznych, między innymi ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie doposażania stanowisk pracy.

Ustawa o minimalnym wynagrodzenia w zawodach medycznych, która weszła w życie w 2017 roku spowodowała, że każdy dyrektor szpitala zobowiązany do przyznania podwyżek pracownikom. W roku 2018 kwota podwyżek, które musiały zostać na podstawie ww. ustawy uwzględnione, łącznie wyniosły

około 765 000,00 zł. Pomimo podwyżek określonych ustawowo, w roku 2018 doszło do sporu zbiorowego i niezależnej od ustawy podwyżki wynagrodzenia pielęgniarek, co łącznie z ustawowymi podwyżkami do października 2018 r. pozwoliło uzyskać kwotę 861 000,00 zł. Łączna kwota wynagrodzeń zaczęła osiągać wartość ok. 2 mln złotych, a kolejne roszczenia dotyczące podwyżek wynagrodzenia (m. in. wśród lekarzy kontraktowych) stale przybywają.

Dyskusja:

P. Starosta zapytał, czy kwota 2 mln złotych stanowi różnicę wynagrodzenia powstałą na skutek udzielonych podwyżek między 2017 a 2018 rokiem?

P. Prezes odpowiedziała, że jest to kwota udzielonych podwyżek w związku z wprowadzoną w 2017 roku ustawą oraz podwyżek dla pielęgniarek. Wynik finansowy spółki, który zostanie przedstawiony, będzie obejmował ww. podwyżki wynagrodzenia oraz wzrost cen usług zewnętrznych, związanych z bieżącą działalnością spółki. Może dojść również jeszcze do sytuacji, w której spółka zobowiązana będzie do wypłaty kolejnych podwyżek wynagrodzenia w zawodach medycznych, które nie zostały uwzględnione ustawą z 2017 roku.

P. Pakulski zapytał, czy podwyżki nie są rekompensowane.

P. Prezes odpowiedziała, że są jedynie rekompensowane w części w przypadku wynagrodzeń pielęgniarek, natomiast w przypadku ratowników medycznych rekompensacja została przyznana spółce po upływie roku. Do momentu wyrównania zaległej rekompensaty spółka musiała posiłkować się własnymi środkami finansowymi, co stanowiło wyzwanie w stosunku do konieczności dokonania niezbędnych bieżących zakupów, jakim było zakupienie aparatu do znieczulenia na bloku operacyjnym i laparoskopu. Były to zakupy o łącznej wartości około 400 000,00 zł, a wspomnieć należy, że konieczności naprawy podlegały również w tym okresie sprzęty o niższej wartości, aczkolwiek potrzebne do bieżącej pracy szpitala, takie jak głowica do EKG oraz lampy.

P. Starosta zapytał, co oznacza określenie „pierwszy profil referencyjności”.

P. Prezes wyjaśniła, iż oznacza to placówki, gdzie rodzą kobiety, których ciąża rozwija się prawidłowo, bez powikłań, a poród następuje w terminie. Oznacza to również brak ciąż bliźniaczych i skomplikowanych, więc w przypadku pojawienia się sygnałów wskazujących na ciążę z powikłaniami lub przewidywanymi problemami, należy skierować taki przypadek do szpitala posiadającego wyższy stopień referencyjności. Warto wspomnieć, iż szpital uzyskał w latach poprzednich nowy sprzęt do użytku oddziału ginekologicznego, który pozwolił na uzyskanie standardu przyczyniającego się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa przyszłych matek, mających odbyć poród w szpitalu spółki.

P. Posadzki zapytał, jakiej wartości jest to sprzęt?

P. Prezes odpowiedziała, że wartość sprzętu wynosi około 200 000,00 zł.

P. Pakulski zapytał, w jakiej formie sprzęt jest przekazywany?

P. Prezes wyjaśniła, że spółka odpowiada za amortyzację, a sprzęt jest przekazywany jako użyczony w formie darowizny.

P. Starosta zapytał, co oznacza sytuacja, w której pacjenta odsyła się ze Szpitala im. T. Marciniaka przy ul. Fieldorfa we Wrocławiu, z powodu braku kadry, do szpitala spółki?

P. Prezes wyjaśniła, specyfika powiatowych szpitali polega na tym, iż w przypadku braku kadry, szpital zobowiązany jest jak najszybciej doprowadzić do sytuacji, w której uzyskuje się wymaganą ilość pracowników, gdyż polega to obowiązkowej kontroli. W przypadku dużych szpitali, jakim jest Szpitala im. T. Marciniaka, kierujący szpitalem jedynie informują szpital powiatowy, iż z uwagi na brak kadry odsyłają pacjentów do ich placówki, co nie powinno mieć miejsca chociażby z uwagi na fakt, iż izba przyjęć wg wpisów rejestrowych funkcjonuje w Brzegu Dolnym, ponadto nie obejmuje przypadków z zakresu chorób kardiologicznych i neurologicznych. W rzeczywistości lekarze reagują i udzielają pomocy przywożonym pacjentom, aby unikać sytuacji, która mogłaby doprowadzić do śmierci pacjenta z powodu nieudzielenia mu pomocy. P. Prezes dodała, że spółka nie świadczy usług tylko mieszkańcom powiatu wołowskiego, ponieważ korzystają z nich mieszkańcy sąsiednich powiatów, między innymi z powiatu średzkiego, który zlikwidował system szpitalny.

P. Posacki poprosił o wskazanie statystycznej ilości pacjentów z innych powiatów, który korzystają z usług spółki.

P. Prezes odpowiedziała, że zarówno w szpitalu w Wołowie, jak i w Brzegu Dolnym mieszkańcy Środy Śląskiej zajmują czwarte miejsce pod względem ilości przyjmowanych pacjentów, zaraz za trzema gminami wchodzącymi w skład powiatu wołowskiego, stanowi to więc znaczącą liczbę. W ostatnich latach wzrasta też liczba pacjentów, których adresem zamieszkania jest Wrocław. P. Prezes zadeklarowała, że przygotuje zestawienie ukazujące liczbowo zestawienie świadczonych usług według miejsca zamieszkania pacjentów.

P. Starosta zapytał, czy przyjmowanie pacjentów spoza powiatu wołowskiego generuje dla spółki większe koszty, czy wręcz przeciwnie, przyczynia się do uzyskiwania dodatkowych dochodów?

P. Prezes odpowiedziała, że żeby zachować kontrakt na obowiązującym poziomie, wykonany musi on być co najmniej w 98%, co przemawia za tym, żeby przyjmować pacjentów poza powiat, gdyż w przypadku niezyskania wskazanej stawki procentowej, kontrakt ulegnie obniżeniu. Z drugiej strony, uzyskanie nadwykonań z powodu przyjęcia zbyt dużej liczby pacjentów związane jest z uzyskaniem przychodu za nadliczbowe przyjęcia jedynie w przypadku, gdy inna placówka nie wykona kontraktu – dopiero w takim przypadku środki te przekazywane są placówce, przy czym dodatkowym utrudnieniem jest okoliczność, iż spółka nie posiada wiedzy, która placówka w danym okresie nie wypracowała kontraktu. Sytuacja Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia nie jest najłatwiejsza, co widać w zakresie wydatkowanych przez nich środków, gdyż powinni wypłacać środki finansowe za realizowane świadczenia medyczne, a w chwili obecnej przekazuje on środki finansowe na wynagrodzenia pracownicze (produkt podwyżkowy pielęgniarek) oraz przekazał pieniądze na zakup sprzętu informatycznego, koniecznego do pracy przy wprowadzonym systemie e-zwolnień. W uwagi na taki stan rzeczy, można spodziewać się, że NFZ nie będzie środków finansowanych na sfinansowanie nadwykonań. Poziom wykonania usług oscyluje między 115 % (w sieci) a 116 % (rehabilitacja, przy czym NFZ nadwykonania z tego tytułu sukcesywnie, choć nie w całości, finansuje i stanowi to główną, znaczącą część finansowanych przez NFZ nadwykonań),

P. Adwokat zapytał, czy nadwykonania są klasyfikowane wg stopnia konieczności ich realizowania (pilne/mniej pilne).

P. Prezes wyjaśniła, że jeszcze w roku poprzednim nadwykonania były dzielone wg wspomnianego kryterium i spółka domagała się w pierwszej kolejności finansowania nadwykonań wykonanych w ramach ratowania życia, aczkolwiek rezerwa przekazana spółce w latach poprzednich w wysokości ok. 1 mln za nadwykonania zniósła możliwość zgłaszania roszczeń w tym zakresie. Finansowanie nadwykonań w sieci jest nową dla spółki sytuacją, więc nie wiadomo jeszcze, czego można się spodziewać i oczekiwać.

P. Adwokat zapytał, czy w przypadku kierowania przez inne szpitale pacjentów do szpitala spółki prowadzone były negocjacje w sprawie przyjęcia pacjentów za pośrednictwem lekarza koordynatora?

P. Prezes odpowiedziała, że podejmowano takie działania, zgłoszono prawidłowo brak wolnych miejsc w szpitalu do lekarza koordynatora, jak i do koordynatora pogotowia ratunkowego. Spółka we własnym zakresie zorganizowała transporty wewnątrzszpitalne pacjentów, w związku z czym z transportu pogotowia ratunkowego korzysta tylko i wyłącznie w sytuacji, kiedy w karetce musi być lekarz, a nie tylko ratownicy medyczni.

P. Starosta zapytał, czy gdyby żądania finansowe lekarzy i innych pracowników medycznych zostały spełnione, to ile w skali roku by taka podwyżka wyniosła?

P. Prezes wyjaśniła, iż w skali roku podwyżka lekarzy, nie uwzględniając innych pracowników medycznych, wynosić będzie około ponad 1 mln złotych, przy czym spodziewać by się można w dalszej kolejności kolejnych wniosków o podwyżkę wynagrodzenia. W przypadku fizjoterapeutów, miesięczny koszt podwyżek wynosiłby około 40 tysięcy złotych.

P. Pakulski zapytał, ile lekarzy zatrudnia spółka.

P. Prezes odpowiedziała, że spółka zatrudnia w obecnej chwili na umowach o pracę w zakresie leczenia szpitalnego dwóch lekarzy, pozostali zatrudnieni są w ramach kontraktów, w tym: lekarzy dyżurowych -

12, na oddziale wewnętrznym – 3, chirurgów – 3 (w dni niezabiegowe – 2, tak samo w przypadku ginekologii), neonatologia – 1. Ogółem, wliczając administrację i różne formy zatrudnienia, spółka zatrudnia około 400 osób.

P. Sekretarz poprosił o potwierdzenie, że spółka zatrudnia jedynie dwóch lekarzy na umowę o pracę?

P. Prezes potwierdziła, że jeżeli chodzi o lecznictwo szpitalne, to dane się zgadzają, natomiast jeżeli chodzi o uwzględnienie pozostałych form lecznictwa, to sporządzone zostanie stosowne zestawienie obrazujące zatrudnienie w spółce.

P. Pakulski wyjaśnił, iż prośba o wskazanie ilości zatrudnionych lekarzy w spółce związana była z omawianą podwyżką, a dokładnie z kwotą przypadającą na jednego lekarza w ramach podwyżki wynagrodzenia.

P. Prezes wyjaśniła, iż w zależności od poszczególnych oddziałów kwoty podwyżek różnie się przedstawiają, nie jest to jedna stawka. Niektóre oddziały wnioskuje o stawkę w wysokości 90 zł/godz., inni zaś o 110 zł/godz. Również obowiązujące w chwili obecnej stawki lekarzy nie są sobie równe.

P. Starosta zapytał, jaka jest najniższa stawka na oddziale lekarskim.

P. Prezes odpowiedziała, że najniższa stawka wynosi 60 zł/godz., najwyższe dochodzą do kwoty 120 zł/godz.

P. Sekretarz zaznaczył, że można odczuć stosowanie przez władzę wyższych szczebli polityki likwidacji szpitali powiatowych ze względu na bardzo wysoki koszt ich utrzymania przy jednoczesnym zapewnianiu minimalnego stopnia opieki zdrowotnej. Powiat powinien być przygotowany na taką ewentualność. Specjalistyczna służba zdrowia w powiecie wołowskim jest okrojona, a wysokie koszty generuje szpital, który działa w bardzo ograniczonym zakresie. Należałoby zainwestować w specjalistyczne usługi zdrowotne, kosztem funkcjonowania szpitala.

P. Prezes poinformowała obecnych, iż Ogólnopolski Związek Szpitali Powiatowych wystosował list, w którym zaznaczono, że jedną z głównych przyczyn obecnego stanu rzeczy są decyzje podejmowane przez Ministerstwo Zdrowia. Zawarte w treści listu tezy potwierdzają założenie, że prowadzona polityka rządu zmierza ku zlikwidowaniu szpitali powiatowych. List stanowi załącznik do niniejszego protokołu. (?)

P. Jeżyna wskazał, iż finansowanie specjalistycznej opieki ambulatoryjnej, której finalnym efektem będzie jej powszechny i nieodpłatny dla pacjentów charakter, jest ograniczone przez NFZ.

P. Prezes odpowiedziała, że panujące rozwiązanie systemowe polegające na działaniu w oparciu o przyznane punkty powoduje, że placówka ma określoną ogólnie ilość przyjęć, jakie mogą być realizowane przez lekarza w ramach specjalistycznej opieki zdrowotnej. Tym samym dochodzi bardzo często do sytuacji, w której okres oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty wynosi około trzech tygodni. Nie jest to winą placówki, lecz skutkiem gospodarowania punktami, określonymi ogólnie przez NFZ. Problemów jest wiele, niestety niepokojącą praktyką jest również pozostawianie pacjentów w szpitalu przez rodziny, które następnie nie chcą odebrać krewnego i wnioskuje o przetrzymanie go w szpitalu na kolejne tygodnie, szczególnie w okresie wakacyjnym.

P. Starosta zapytał, czy pod względem prawa nie ma możliwości wyegzekwowania należności finansowych za ponadplanowy pobyt w szpitalu od rodzin, które pozostawiły swoich krewnych w szpitalu, zamiast go odebrać?

P. Prezes poinformowała, że nie praktykuje się takich rzeczy ze względu na dobro pacjenta, w szczególności jeśli ma się do czynienia z osobą starszą. Jeżeli jest to możliwe, to obciąża się kosztami za transport wewnątrzszpitalny rodziny, które – skutecznie powiadomione – odmówiły odbioru krewnego.

P. Mecenas dodała, iż w każdorazowym przypadku odmowy rodziny w związku z odebraniem krewnego, należałoby powiadomić opiekę społeczną. Przeprowadzenie przez pracowników wywiadu środowiskowego z taką rodziną bardzo często skutkuje zmianą ich zachowania w tym zakresie.

P. Prezes oznajmiła, że w spółce również są odpowiednie procedury i w momencie, gdy pacjent nie zostaje odebrany przez krewnych, kierowany jest wniosek do Zakładu Opiekuńczo – Wychowawczego o umieszczenie tam pacjenta, aczkolwiek tam również są kolejki.

P. Posacki stwierdził, że słusznym rozwiązaniem będzie skierowanie środków finansowych na pomoc ambulatoryjną zamiast przeznaczania ich na szpital. Warto byłoby zastanowić się nad likwidacją najbardziej nierentownych oddziałów w szpitalu, a wole pomieszczenia przeznaczyć pod użytek Zakładu Opiekuńczo – Wychowawczego, z którego można uzyskać korzyści finansowe.

P. Prezes oznajmiła, że zaproponowane rozwiązanie jest racjonalne, aczkolwiek należy pamiętać, iż likwidacja oddziału szpitalnego wiąże się z wyjściem spółki z sieci, a to z kolei oznacza, iż nie będzie finansowania z NFZ. Należy wobec tego postępować bardzo ostrożnie, gdyż 90% finansowania spółki pochodzi ze środków NFZ.

P. Posacki zapytał, czy likwidacja jednego oddziału spowoduje automatyczne wyjście z sieci?

P. Prezes odpowiedziała, że zgodnie z przepisami ustawy sieciowej, żeby przynależeć do sieci muszą funkcjonować co najmniej cztery oddziały podstawowe. Jest wyjątek w ustawie, który zakłada, że jeżeli funkcjonuje chociaż jeden oddział wewnętrzny na terenie powiatu, to może być mniej niż cztery oddziały, natomiast nie jest możliwe pozostawienie oddziału wewnętrznego bez dodatkowego zaplecza kadrowego i technicznego, więc koniecznie wówczas stałoby się przekazanie środków finansowych na zorganizowanie w Wołowie izby przyjęć, laboratorium.

P. Pakulski oświadczył, iż już od wielu lat ciągle trwa walka o utrzymanie szpitali, wielkim sukcesem było założenie spółki. Podejmowano różne działania, żeby poprawić służbę zdrowia w powiecie wołowskim. Ostatnie miesiące pokazują, że musimy być przygotowani na sytuację, w której nie będzie możliwe już finansowe utrzymanie spółki. Na sesji Rady Powiatu Wołowskiego warto poświęcić punkt dotyczący aktualnej sytuacji spółki.

P. Wicestarosta zapytał, czy przeprowadzono kiedykolwiek symulację ograniczenia działalności spółki?

P. Prezes odpowiedziała, że nie przeprowadzano takiej symulacji. Sytuacja szpitala jest trudna nie ze względów nieprawidłowego funkcjonowania szpitala, lecz z powodu działań legislacyjnych, które zostały narzucone na szpital.

P. Sekretarz zaznaczył, że przed podjęciem decyzji dotyczącej podwyżek wynagrodzeń, konieczne jest spotkanie się z wóldarzami Gmin, będącymi Wspólnikami Spółki, i przedstawienie aktualnej sytuacji spółki.

P. Prezes poinformowała, że najbliższe Zgromadzenie Wspólników, poświęcone innym tematom, zwołane zostało na 13 marca br., jednocześnie P. Prezes zaproponowała osobne Zgromadzenie poświęcone tematowi podwyżek wynagrodzenia lekarzy, i zaproszenie na te posiedzenie lekarzy w celu przedstawienia propozycji prolongaty terminu podjęcia decyzji w zakresie podwyżek o okres dwóch miesięcy.

P. Jeżyna zapytał, czy w zakresie lecznictwa pozaszpitalnego spółka się bilansuje?

P. Prezes odpowiedziała, że trwają podliczenia kosztów poszczególnych jednostek, także stan ulega zmianie. W przeszłości natomiast podstawowa opieka zdrowotna generuje zyski, jeżeli chodzi zaś o specjalistyczną opiekę, to jest to zależne od jej rodzaju.

P. Pakulski zapytał, czy w kwietniu będą już wszystkie wyniki finansowe, gdyż warto było by przedstawić taką informację na sesji Rady Powiatu.

P. Prezes odpowiedziała, że do końca marca jest termin zamknięcia ksiąg rachunkowych przez spółkę. P. Prezes zaproponowała przedstawienie informacji o spółce na sesji Rady po badaniu przeprowadzonym przez biegłego. Przygotowana zostanie również statystyka obrazująca zmiany, jakim podlegała w ostatnich latach spółka.

P. Wicestarosta opuścił posiedzenie Zarządu Powiatu.

P. Starosta zauważył, że należy poinformować nie tylko radnych powiatowych, ale również pozostałe samorządy, będące współnikami spółki.

P. Adwokat dodała, że nagłośnienie problemu będzie dobrym rozwiązaniem, ponieważ nie zrzuci się odpowiedzialności na powiat za brak odpowiedniej reakcji na powstałe problemy.

P. Starosta zwrócił się z pytaniem do Członków Zarządu, czy na Zgromadzeniu Wspólników P. Starosta ma zaproponować poinformowanie mediów o sytuacji powiatowej służby zdrowia?

Członkowie Zarządu oznajmili, iż poinformowanie mediów jest dobrym rozwiązaniem, jednocześnie zaś warto by było zwołać wspólne posiedzenie Radnych bądź zorganizować wspólną Komisję Zdrowia, co też będzie już wyraźnym sygnałem skierowanym do mediów i społeczności. Samorządy muszą podjąć wspólną decyzję co do dalszej przyszłości spółki.

P. Prezes złożyła oficjalny wniosek o wyrażenie zgody na zwiększenie kwoty zabezpieczenia kredytu.

P. Skarbnik oznajmiła, że wspólnie z Wydziałem Gospodarowania Nieruchomościami dokona się analizy posiadanych nieruchomości w celu wskazania, która własność powiatu stanowić będzie odpowiednie zabezpieczenie kredytu, czy też pozostanie wskazana wcześniej nieruchomość, jeżeli jej wartość okaże się odpowiednia.

P. Prezes oświadczyła, że na potrzeby dokumentacji niezbędnej do uzyskania kredytu, na który Zarząd poprzednio wyraził zgodę, przeprowadzono analizę finansową i wartość wskazanej nieruchomości jest odpowiednia, tj. wynosi ok. 1. mln 200 tys. złotych.

Wobec braku głosów w dyskusji, przystąpiono do kolejnego punktu posiedzenia.

Ad.4 Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołowie za 2018 rok.

Głos zabrała p. Andżelika Banowicz, która przedstawiła sprawozdanie merytoryczne POWŚDS w Wołowie oraz projekt uchwały. Przedstawiono główny cel działalności placówki, jakim jest wsparcie i pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom w przewyżnianiu w ich trudnych sytuacjach życiowych oraz w rozwiązywaniu specyficznych problemów, wsparcie i pomoc w pokonywaniu barier społecznych i architektonicznych, jak również integracja ze środowiskiem lokalnym i środowiskiem osób niepełnosprawnych. Wskazano źródła finansowania, strukturę pracowniczą, informacje o uczestnikach zajęć i współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

P. Starosta uzupełnił wypowiedź P. Andżeliki Banowicz poprzez wspomnienie o wydarzeniach kulturalnych, w których podopieczni placówki brali udział lub byli ich organizatorami (m.in.. Jasełka, Orszak Trzech Króli).

Wobec braku głosów w dyskusji przystąpiono do głosowania:

Zarząd 4 głosami „za” przy braku głosów „przeciwnych” i braku głosów „wstrzymujących się” podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołowie za 2018 rok. (podczas głosowania nieobecny był p. Michał Gołąb).

P. Jeżyna zawnioskował o 5 minut przerwy. Wniosek został przyjęty.

Ad.5 Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie wydania opinii w przedmiocie wniosku o wydanie decyzji o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1353D Godzięcin – granica Powiatu”.

Głos zabrał p. Paweł Czarny, który przedstawił projekt uchwały wraz z uzasadnieniem. P. Paweł Czarny zaprezentował Członkom Zarządu dokumentację projektową odcinka drogowego, który stanowi temat uchwały. Przedstawiono treść wniosku, jaki skierował Projektant do Zarządu Powiatu w sprawie wydania opinii na potrzeby wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o której mowa w treści uchwały. Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej jest niezbędna z uwagi na planowane poszerzenie pasa drogowego o ok. 1,5 m na długości około 150 m. Poszerzenie pasa drogowego pozwoli w dalszej kolejności o wykupienie działek gruntowych przy drodze od prywatnych

właścicieli i osiągnięcie tym samym wymaganych do wybudowania drogi typu normatywnego parametrów (6 m jezdnia, 2 m chodnik).

P. Starosta poprosił o przypomnienie, jaki jest orientacyjny koszt wykonania prac na tych działkach?

P. Paweł Czarny odpowiedział, że orientacyjny koszt wynosił będzie około 10 000,00 zł.

P. Jeżyna zapytał o procedurę zakupu wspomnianych działek.

P. Paweł Czarny poinformował, że decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nie wymaga uzyskiwania pozwoleń od wszystkich właścicieli działek, należy jednak mieć świadomość, że mogą pojawić się głosy niezadowolenia ów właścicieli z uwagi na rozmieszczenie planowanego ogrodzenia blisko posesji (tzw. "na elewacji").

P. Sekretarz zwrócił uwagę, że oprócz kosztów prac na gruncie, należy uwzględnić również koszty postawienia ogrodzenia.

P. Paweł Czarny potwierdził, iż w momencie przygotowania kompletnej dokumentacji, koszty ogrodzenia zostaną wyliczone i ujęte w projekcie. Szacunkowy koszt ogrodzenia określa się wstępnie na kwotę 30 000,00 zł, aczkolwiek jest to kwestia do uzgodnienia z mieszkańcami, ponieważ wybudowanie lepszego jakościowo ogrodzenia może zredukować ewentualnie niezadowolenie mieszkańców związane z pracami prowadzonymi na wspomnianych działkach.

P. Sekretarz zapytał się, w jaki sposób mieszkańcy zostali poinformowani o planowanych robotach budowlanych, stanowiących przedmiot niniejszej dyskusji i ile sprzeciwów można się spodziewać w momencie rozpoczęcia inwestycji.

P. Paweł Czarny odpowiedział, że podczas wyjazdowej Komisji Budżetu, Gospodarki, Infrastruktury i Środowiska poprzedniego Zarządu Powiatu odbyło się spotkanie przy udziale mieszkańców, radnych powiatowych, sołtysa Godzięcina. Można się spodziewać maksymalnie trzech sprzeciwów.

P. Adwokat zapytała, czy możliwe będzie przeprowadzenie mediacji w trybie określonym w k.p.a.?

P. Paweł Czarny oświadczył, że nie ma przeszkód w tym zakresie i można przy pozytywnej decyzji Zarządu Powiatu o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej Zarządu Powiatu może przystąpić do mediacji. Prace budowlane prowadzone w granicach istniejącego pasa drogowego wykluczają możliwość starania się o środki zewnętrzne.

P. Starosta zapytał się o stanowisko Gminy Brzeg Dolny w zakresie planowej inwestycji.

P. Paweł Czarny poinformował, że niezależnie od przyjętej procedury, Gmina Brzeg Dolny oferuje 50% wartości planowanej inwestycji.

P. Posacki zapytał, jaka byłaby strata finansowa w przypadku wyłączenia omawianego odcinka z dotacji?

P. Paweł Czarny poinformował, iż strata wynosić może około 500 000,00 zł, czyli około 10% wartości całej inwestycji, którą szacuje się na kwotę 7 400 000,00 zł. Dla pełnego rozeznania sytuacji można by się zapytać w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim o możliwość wyłączenia z realizacji jedynie chodnika, przy jednoczesnym pozostawieniu jezdni do zrobienia na wspomnianym odcinku 130 m.

P. Skarbnik zapytała o koszt wykonania chodnika na całym odcinku drogowym, gdyż może praktyczniej będzie wykonać go we własnym zakresie.

P. Paweł Czarny odpowiedział, że z uwagi na kryteria określone przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, punktujące pozytywnie kwestię bezpieczeństwa na drodze, może być problem przy uzyskaniu środków finansowych na rozbudowę drogi bez uwzględnienia budowy chodnika przy tym wniosku, mimo późniejszego planu jego wykonania. Również wnioski, w których uwzględniono lokalne zawężenie drogi, nie były oceniane priorytetowo, gdyż ponad 75% w całej Polsce takich wniosków zostało odrzuconych przez urzędę wojewódzkie.

P. Starosta zapytał, ile czasu może zająć procedura uzyskania pozwolenia na rozpoczęcie robót?

P. Paweł Czarny odpowiedział, że Wydział Architektury, Budownictwa i Urbanistyki ma 95 dni na wydanie decyzji i w tym czasie możliwe będzie składanie odwołania, aczkolwiek w przypadku decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, odwołanie będzie miało bardzo małe znaczenie. Większy oddźwięk może zostać uzyskany poprzez zgłoszenie sprawy do lokalnych mediów.

P. Jeżyna zaproponował szersze skonsultowanie sprawy oraz zwrócenie się o wydanie pisemnej opinii przez Gminę Brzeg Dolny dotyczącej planowanej inwestycji.

Wobec braku głosów w dyskusji przystąpiono do głosowania nad wnioskiem P. Jeżyny:
Zarząd 4 głosami „za” przy braku głosów „przeciwnych” i braku głosów „wstrzymujących się” podjął decyzję w sprawie wstrzymania się od procedowania uchwały i zwrócenia się do Gminy Brzegu Dolnego o wydanie pisemnej opinii dot. planowanej inwestycji. (podczas głosowania nieobecny był p. Michał Gołąb).

P. Adwokat poprosiła P. Pawła Czarnego o uzgodnienie z Kierownikiem Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami dalszych działań związanych z nieprawidłowym wytyczeniem, w stosunku do ostatniego wytyczenia granic przez geodetę, chodnika, wykonanego w latach dziewięćdziesiąt XX wieku w Brzegu Dolnym.

P. Paweł Czarny powiedział, że powinna zostać wystosowana odpowiedź do Wojewody Dolnośląskiego w zakresie wzięcia udziału w programie pn. „Mosty dla regionów”. Powiat Wołowski nie ma zaplanowanych inwestycji mostowych, gdyż dwa obiekty mostowe (Łososiowice, Prawików), które mogłyby zostać odremontowane ze względu na użytkujących je mieszkańców, nie wpisują się w warunki programu. W tym zakresie warto porozumieć się z Nadleśnictwem.

P. Starosta oświadczył, że prowadzone były rozmowy z zakresu ewentualnej budowy mostu na zaporze w Ścinawie, natomiast przed dogłębnym podejściem do tematu konieczne jest w pierwszej kolejności opracowanie koncepcji sieci dróg na terenie województwa. W związku z tym, Powiat Wołowski nie widzi możliwości i racjonalności aplikowania we wspomnianym programie.

P. Sekretarz zwrócił się z wnioskiem do P. Pawła Czarnego o sprowadzenie pod względem prawnym możliwości zamknięcia wjazdu drogi prywatnej do drogi powiatowej łączącej Wołów z Brzegiem Dolnym w związku z możliwością dojazdu na działkę prywatną przez drogę gminną, która tam istnieje.

P. Skarbnik poprosiła o wskazanie czy na najbliższej sesji zabezpieczone środki w wysokości 50% wartości inwestycji w zakresie przebudowy drogi powiatowej nr 1286 D Krzydłina Mała – Krzydłina Wielka – Domaszków powinny zostać już zwiększone o kwotę dotacji na to zadanie, żeby móc rozpocząć już procedurę przetargową?

P. Paweł Czarny poinformował, że wobec braku oficjalnej informacji z Urzędu Wojewódzkiego dotyczącej podpisania umowy na ww. zadanie, nie jest racjonalne zabezpieczanie pozostałej kwoty w tym momencie i zaproponował odroczenie decyzji w tym zakresie.

Ad.6 Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie wyrażenia zgody na złożenie wniosku w celu nabycia w drodze darowizny nieruchomości gruntowych położonych w Lubiążu.

Głos zabrał P. Bartosz Kasperek, który przedstawił projekt uchwały wraz z uzasadnieniem. Uchwała dotyczyła wyrażenia woli na złożenie wniosku w przedmiocie nabycia przez Powiat Wołowski dwóch nieruchomości gruntowych (1) dz. nr 324/2, AM-1, o pow. 11 m², położona w Lubiążu, stanowiąca własność Gminy Wołów, 2) dz. nr 325/1, AM-1, o pow. 24 m², położona w Lubiążu, stanowiąca własność czterech osób fizycznych) z przeznaczeniem na budowę chodnika przy drodze powiatowej nr 1286D. Chodnik łączyć będzie dwie części Lubiąża. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wskazane działki nie są przeznaczone pod drogę publiczną, nie stanowi to jednak przeszkody w wybudowaniu przez Powiat chodnika. Informacja taka została przekazana przez p. Grzegorza Sticha - kierownika Wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa tut. Urzędu P. Bartosz Kasperek zasugerował, aby Zarząd Powiatu złożył wniosek w przedmiocie zmiany przeznaczenia terenów w mpzp z przeznaczeniem pod drogę publiczną powiatową, dzięki czemu będzie istniała możliwość starania się o dofinansowanie na budowę ww. chodnika lub drogi publicznej.

P. Posacki zapytał, czy obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza na wskazanych działkach budowę chodnika?

P. Bartosz Kasperek odpowiedział, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza budowę chodnika, lecz nie będzie on znajdował się w pasie drogowym, tj. w rozumieniu ustawy o drogach publicznych nie będzie on stanowił drogi publicznej, co stanowić może przeszkodę w uzyskaniu dofinansowania zewnętrznego na jego budowę.

P. Starosta uzupełnił, iż właściciele działki nr 325/1, AM-1 wyrazili zgodę na jej przekazanie w formie darowizny, gdyż wybudowanie chodnika będzie wiązać się z postawieniem na przylegającym do ich działek terenie nowego ogrodzenia, którego koszty postawienia – w ramach zapewnienia uczynionego przez poprzedni Zarząd Powiatu - nie będą dla właścicieli obciążające. Stare ogrodzenie zostało zdemontowane w ramach prowadzonych prac budowlanych. Żeby móc podejmować dalsze działania, trzeba uregulować stan prawny działek.

P. Posacki zapytał, jak czasowo przedstawiać się dalsza procedura nabycia nieruchomości?

P. Bartosz Kasperek odpowiedział, iż z uwagi na odmienny charakter właścicieli działek procedury będą się od siebie różnić. W przypadku nabycia nieruchomości od Gminy Wołów, będzie ona zobowiązana do podjęcia uchwały w sprawie przeznaczenia nieruchomości w drodze darowizny dla Powiatu, która poprzedzona będzie wyceną ww. nieruchomości. Nabycie nieruchomości od osób fizycznych, z czym mamy do czynienia w przypadku drugiej działki, nie jest związane z żadnymi dodatkowymi formalnościami i jedyną czynnością, jaka musi zostać dokonana to podpisanie aktu notarialnego.

Wobec braku głosów w dyskusji przystąpiono do głosowania:

Zarząd 4 głosami „za” przy braku głosów „przeciwnych” i braku głosów „wstrzymujących się” podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na złożenie wniosku w celu nabycia w drodze darowizny nieruchomości gruntowych położonych w Lubiążu. (podczas głosowania nieobecny był p. Michał Gołąb).

P. Starosta przedstawił P. Kasperkowi wniosek o wyrażenie zgody na zwiększenie kwoty zabezpieczenia kredytu, który został zasygnalizowany podczas dzisiejszego wystąpienia P. Prezes PCM Sp. z o.o. z zapytaniem o ważność sporządzonego operatu szacunkowego nieruchomości, która ma wciąż stanowić zabezpieczenie kredytu.

P. Bartosz Kasperek wyjaśnił, iż operat szacunkowy został sporządzony przez spółkę na własny koszt, aczkolwiek każdy operat szacunkowy jest ważny przez okres jednego roku, przy czym istnieje możliwość przedłużenia jego aktualności na kolejny rok. W takim wypadku Rzeczoznawca stwierdza, że ceny na rynku nie uległy zmianie i tym samym podtrzymuje wartość nieruchomości. Jeżeli Zarząd Powiatu wyrazi taką wolę, to hipoteka może zostać podwyższona do wnioskowanej przez P. Prezesa wysokości, natomiast należy mieć świadomość, że – jak przy każdym przypadku nieruchomości obciążonej hipoteką - zwiększa to istniejące już ryzyko i w przypadku niespłacenia kredytu, nieruchomość zostanie zlicytowana. P. Bartosz Kasperek dodał, iż wobec wspomnianej nieruchomości określone zostały już plany inwestycyjne. W najbliższym czasie złożony zostanie wniosek przez P. Bartosza Kasperka o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego względem wspomnianej działki.

Ad.7 Rozpatrzenie oraz podjęcie uchwały Zarządu w sprawie zmiany budżetu Powiatu Wołowskiego na 2019 rok.

Głos zabrała p. Skarbnik, która przedstawiła projekt uchwały wraz z uzasadnieniem. Projekt uchwały zakłada zwiększenie budżetu o 42 349, 55 zł, która wynika z dotacji, jaką powiat otrzymał na realizację zadań zleconych (na wypłatę odpraw emerytalnych dla pracowników Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 41 735,00 zł oraz na 614,55 zł z przeznaczeniem na realizację zadań związanych z orzekaniem o niepełnosprawności przez powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Dokonano również zmiany klasyfikacji w rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami poprzez przesunięcie środków z bieżących dochodów i wydatków na zadania zlecone w wysokości 11 070,00 zł. Środki zostaną przeznaczone na zakup oprogramowania umożliwiającego rozbudowę systemu informatycznego TurboEWID, polegająca na odstawię, uruchomieniu i udzieleniu licencji na użytkowanie modułu do obsługi spraw związanych z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (wydatek majątkowy).

Rozwiązano ponadto rezerwę ogólną w wysokości 12.000,00 zł, z przeznaczeniem na koszty wdrożenia i zakupu oprogramowania wspierającego rekrutację do szkół ponadgimnazjalnych

i ponadpodstawowych Powiatu Wołowskiego. Dokonano również przesunięcia w ramach wydatków bieżących między paragrafami w ramach rozdziału 85333 w budżecie Powiatowego Urzędu Pracy w Wołowie.

Wobec braku głosów w dyskusji przystąpiono do głosowania:

Zarząd 4 głosami „za” przy braku głosów „przeciwnych” i braku głosów „wstrzymujących się” podjął uchwałę w sprawie zmiany budżetu Powiatu Wołowskiego na 2019 rok. (podczas głosowania nieobecny był p. Michał Gołąb).

Ad.8 Przyjęcie protokołu nr 13/19 z posiedzenia Zarządu w dniu 04 marca 2019 r.

Protokół nr 13/19 z posiedzenia Zarządu z dnia 04 marca 2019 r. został przyjęty przez członków Zarządu jednogłośnie.

Ad.9 Sprawy różne.

P. Skarbnik poinformowała Członków Zarządu o wniosku Pani Kierownik Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Wołowie (p. Anna Janus), aby najbliższa sesja Rady Powiatu odbyła się do dnia 27 marca br. w związku z wypadającym na następny po tym dniu koniec terminu składania wniosków o dofinansowanie w ramach RPO WD zadania „Termomodernizacja budynku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego przy ul. T. Kościuszki 27 w Wołowie”. Warunkiem złożenia wniosku jest uwzględnienie zadania w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Wobec braku głosów w dyskusji przystąpiono do ostatniego punktu.

Ad.10 Zamknięcie posiedzenia.

Wobec wyczerpania porządku p. Starosta zamknął posiedzenie Zarządu.

Na tym protokół zakończono.

Protokolant:

Angelika Błońska

Błońska

Członkowie:

Janusz Dziarski

Michał Gołąb

Kamil Jeżyna

Kazimierz Pakulski

Zbigniew Posacki

